

**Adami Tanneri E Societate Iesv, S. Theologiæ D. Et In
Academia Ingolstad. Professoris, Theologiæ Scholasticæ
Tomus ...**

Cum triplici Indice

De Fide, Spe, Charitate, Ivstitia, Religione, caeterisq[ue] virtutibus [et]
vitijs: ac varijs hominum statibus. Secvndæ Secvndæ S. Thomæ
Aqvinatis Respondens

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1627

IV. An traditiones seu verbum Dei non scriptum sint eiusdem, authoritatis
cum verbo Dei scripto; & qua ratione legitimæ traditiones dignoscantur ab
illegitimis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72877)

& à Prædicantibus corruptelis immunia. Mirum profecto, si hanc adeo impudentem stoliditatem, ac stolidam impudentiam vniuersus mundus non damnat.

151 Ad secundum locum responderetur, voculam *Præter*, græcè *παρά*, eo loco idem significare, quod *contra*, vt etiam SS. Patres interpretati sunt. Quo sensu etiam eadem vox accipitur Rom. 16. v. 17. *Rogo autem vos fratres, vt obseruetis eos, qui dissensiones & offendicula præter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt; & declinate ab illis; vbi sine dubio Præter*, significat idem quod *contra*; cum scandala vtiq; non sint tantum præter, sed etiam contra verbum Dei. Neq; impugnare hanc responsionem potuerunt aduersarij in Colloquio Ratispon. sess. 7. ineptissime dicendo, *principium esse petrum.*

152 Ad tertium locum responderetur, inde tantum colligi, nihil posse ipsi scripturæ inseri; traditiones vero non scriptas omnes repudiandas, minime. Nam etiam extra testamentum potest testator peculiari quodam codicillo seu fidei commissio quaidam dispositiones hæredibus, seu Executoribus Testamenti commendare, quæ non minus executioni mandandæ sunt, quæ ea, quæ testamento constituta sunt.

153 Tertio obijciunt quosdam Patres, qui subinde dicunt, cuncta, quæ ad Religionem pertinent, sufficienter in scripturis contineri. Respondetur id ab eis duplici sensu verissime dici. Primo quia scriptura ea, quæ omnibus simpliciter scitu necessaria sunt, præcipuos videlicet articulos fidei in symbolo contentos, decè præcepta, & Sacramenta magis necessaria, satis explicite tradit, & simul Doctorem & iudicem Ecclesiam monstrat, sacrasque traditiones generatim commendat, ex quibus cætera discantur, vt recte notauit Hosius libro 3. de auctoritate scripturæ ante medium, & Bellarminus lib. 4. de verbo Dei cap. 10.

154 Secundo; quia omnia dogmata & decreta fidei & religionis ex Scriptura euidenter etiam deducantur, non ex ea quidem sola & solitarie spectata, sed accedente infallibili auctoritate Ecclesiæ: ex qua sic argumentari licet: Quicquid Ecclesia, in sacris scripturis commendata, publicâ auctoritate credendū proponit, id iuxta ipsas scripturas est infallibiliter verum, secundum illud Matthæi 18. v. 17. *Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus* Et 1. Tim. 3. v. 15. *Ecclesia est columna & firmamentum veritatis.* Hoc vel illud est tale: Ergo &c. Quare nec vnquam Sectarij dandum est, nos quidquam credere, quod nulla ratione in scriptura contineatur, vel ex ea deducatur, vt etiam in Colloquio post sess. 8. fufius responsum est; siquidem in scripturis omnia continentur, aut explicite, aut implicite, modo explicato.

155 Quarto speciatim obijciunt Irenæum l. 3. c. 2. vbi contra Gnosticos disputans ait: *Cum ex scripturis arguntur, in accusationem conuertuntur ipsarum scripturarum; quasi non recte habeant, neq; sint ex auctoritate, & quia varie sint dictæ, & quia non possit ex his inueniri veritas, ab his, qui nesciunt traditionem.*

Respondetur, cum Irenæus, ibidem de iisdem hæreticis mox subiungat, eos ad traditionem pro-

uocatos, etiam aduersari traditioni, vt superius ex Irenæo recitauimus; hæc quæ obijciuntur &c. contra Sectarios recte dici; non autem aduersus Catholicos. Illi enim pro libitu scripturas, quæ ad palatum non faciunt, reijciunt, puta libros Machabæorum, epistolas Iacobi, Iudæ &c. *tanquam non sint ex auctoritate; cum versione latina impugnantur; non recte se habet*, inquit: cum traditione ex communi Ecclesiæ sensu & consensu pre-munantur, aduersantur traditioni, sese Patribus & Doctoribus omnibus præferentes; hoc solo deteriores illis, quos Irenæus infestatur, quod nec verbo quidem tenus, & in speciem saltem, traditiones admittant. *Aduersus tales*, inquit ibidem Irenæus, *certamen nobis est, qui more serpentum lubrici, undique effugere conantur.* Plura hac de re in Relat. de Colloquio par. 1. c. 10. & in Apologetico eiusdem c. 8. & 10.

DVBIVM IV.

An traditiones seu verbum Dei non scriptum sint eiusdem auctoritatis cum verbo Dei scripto; & qua ratione legitime traditiones dignoscantur ab illegitimis.

Ad S. Thomæ 2. 2. q. 2. a. 9. & 10.

156 **Q**uod ad primum quæsitū attinet, distinguenda sunt tria traditionum genera: nimirum 1. Diuinæ, quæ ab ipso Christo traditæ. 2. Apostolicæ, quæ ab Apostolis traditæ. 3. Ecclesiasticæ, quæ post Apostolos ab Ecclesia, hoc est, Petri & Apostolorū successoribus traditæ sunt; etsi non raro Ecclesiasticæ traditionis nomen generatim omne genus traditionis in Ecclesia conseruari solitæ complectatur.

157 Quo posito, dicendum est, traditiones diuinæ non scriptas, & doctrinam diuinam Christi in Euangelijs conscriptam; item traditiones Apostolicas non scriptas, & decreta Apostolorū scripta; & deniq; traditiones Ecclesiæ non scriptas, cum decretis Ecclesiæ scriptis eiusdem auctoritatis esse, eandemq; vim habere ad Catholicam ac veram fidei ac religionis doctrinam comprobendam. Ita Bellarminus l. 4. de verbo Dei c. 2. Ratio est. Nam verbum Dei suam auctoritatē non accipit à charta vel scriptura; sed ex eo, quod à Deo profectum sit, vel immediate per Christum, vel mediate per Apostolos; ac proinde si quid eodem modo à Deo procedat, siue scriptum sit, siue non sit, parè semper auctoritatem habebit. Paulo diuersa est ratio traditionū Apostolicarū, & Ecclesiasticarū, si nō cum ipsa doctrina scripta, sed formaliter cū ipsa scriptura fiat comparatio; hæc enim ex parte modi præcellentiorē esse, quam decreta Apostolorum, vel Ecclesiæ, dictū est q. 4. dub. 8. sub finem.

Ad secundum quæsitum responderetur sequentibus assertionibus.

158 **ASSERTIO I.** Est aliquis in Ecclesia modus seu regula penes quam legitime traditiones

certò dignoscantur ab illegitimis. Ita speciatim Bellarminus lib. 4. de verbo Dei cap. 9. & Gregorius de Valentia q. 1. punct. 7. §. 43. ex communi. Probat. Constat enim infallibiliter Ecclesiæ Catholicæ, de vna saltem traditione legitima, illà scilicet quæ est de Canone librorum sacrorum, vt dictum dub. 2. Ergo id pariter etiam constare poterit, de alijs. Consequenter probatur. Tum quia eadem via & ratio suppetit ad omnes æque cognoscendas, vt inferius dicitur. Tū quia si Ecclesia infallibilis est in vna traditione ad posteros propaganda, erit etiam infallibilis in cæteris; & plane absurdum est, credere Ecclesiæ scripturam proponenti, & non credere eidem scripturas explicanti: vti faciunt aduersarij, qui vnam ab Ecclesia traditionem accipiunt, & non omnes; cum eadem omnes fide & auctoritate proponantur. Nam si fallere potest Ecclesia Catholica, cur credunt Euangelium proponenti? si non potest, cur non credunt explicanti? Et si recte creditur Ecclesiæ Catholicæ, laudanti Euangelium, recte etiam omnino credetur vituperanti & condemnanti Lutherum, aliosque Nouatores, vt optime contra Manichæos argumentatur Augustinus contra Epistolam Manichæi cap. 5.

159
160
161
162
Qui etiam libro de utilitate credendi c. 14. in eundem sensum sapienter dixerit: *Cur nos, inquit, apud eos potissimum diligentissime requiramus, quid Christus præceperit, quorum auctoritate commotus, Christum aliquid vtile præcepisse iam credidi? Tunc mihi melius expositurus es, quid ille dixerit, quem fuisse aut esse non putarem, si abs te (sine Ecclesia Catholica) mihi hoc commendaretur esse credendum? Hoc ergo credidi, vt dixi, fama celebritate, consensione, vetustate (in Ecclesia Catholica) roborata. Vos autem (Sectarij) estis tam pauci, & tam turbulenti, & tam noui, nemini dubium est, quin nihil dignum auctoritate proferatis. Quæ igitur ista tanta dementia est? Illis (Catholicis) crede, Christo (aut Euangelio) esse credendum; & a nobis discite quid dixerit. Cur obsecro te? Nā si illi deficerent, nec me quidquam docere possent, multo facilius mihi persuaderem, Christo non esse credendum, quam de illo quidquam, nisi ab his, per quos ei credidissimè, discendum. Ita Augustinus. Ex quibus colligitur, eandem Ecclesiæ auctoritatem sufficere, generatim, ad discernendas traditiones legitimas ab illegitimis.*

ASSERTIO II. Sed nec deest certa ratio, qua particulatim ipsæ etiam traditiones diuinæ ac Apostolicæ discernantur & dignoscantur. Ita Bellarminus l. 4. de verbo Dei c. 9. & Gregorius de Valentia hic q. 1. punct. 7. §. 43. qui in has fere regulas consentiunt. Prima est, infallibilis Ecclesiæ auctoritas; cum vel Concilia, vel Summus Pontifex, aliquid tanquam ex traditione diuina vel Apostolica acceptum, credendum aut tenendum proponunt. Sicut enim Ecclesia infallibiliter potest proponere, quinam libri sint sacri, ita etiam quæ traditio sit diuina vel Apostolica. Atque hac ratione imaginum cultus, tanquam ex traditione Apostolica proueniens, in VII. Synodo art. 6. approbatus est.

Secunda regula, est concursus Patrum sententia; cum vel circa communia dogmata & obiecta,

aliquid tanquam ex fide certum asserunt, quod alioquin in scriptura particulatim traditum non reperitur; eiusmodi est perpetua Virginitas Deiparæ: vel expresse asserunt, quidpiam ex traditione Apostolica profuissse, vt est cultus imaginum & Symbolum Apostolorum. Ratio sumitur ex auctoritate infallibili Patrum, in rebus ad fidem pertinentibus, de qua suo loco dictū. Dixi vero, circa obiecta communia, non particularia quælibet, vt est v.g. Concilium Nicænum fuisse legitimum, & infallibilis auctoritatis; quia hæc traditio ita particulatim spectata, proprie est traditio Ecclesiastica, non diuina vel Apostolica; quandoquidem obiectum ipsorum Apostolorum tempore posterius est, nec ab initio Ecclesiæ per Apostolos fundata commune fidei dogma.

Tertia est vnanimis eonsensus & vsus fidelium, si quid extra scripturam, circa fidem aut religionem credant vel obseruent, quod excellentius sit, quam vt humana solent auctoritate constitui poterit. Ecclesia enim tota circa res fidei nō errat; cum sit columna & firmamentū veritatis 1. Timoth. 3. v. 15. Hac ratione, inter cæteras, nititur dispensatio in votis & iuramentis in Ecclesia visitata, itemque dirempcio matrimonij rati per votum. Solemne Religionis.

Quarta est illa, quam tradit Augustinus lib. 4. de baptismo contra Donatistas cap. 24. *Quod enim vniuersa tenet Ecclesia, inquit, nec Cocilijs institutū, sed semper reuerentū est, non nisi ab Apostolica auctoritate traditū rectissime creditur.* Vnde etiam epist. 118. ad Ianuarium cap. 5. *in solentissimam insantiam esse dicit, contra id, quod vniuersa Ecclesia facit, disputare.* Ratio huius regulæ est: quia si quid circa fidem, aut Religionem semper in Ecclesia receptum aut obseruatū fuisse constat, quod tamen nullo Concilij aut posterioris Ecclesiæ decreto nouiter institutum sit, necesse est, vt ex Apostolica traditione, descenderit. Cuius generis sunt ordines minores, ieiunium quadragesimæ, obseruatio diei Dominicæ, &c.

Ex quibus etiam dissoluitur illa Sectariorum obiectio; sub specie traditionum multas hæreses in Ecclesiam posse irrepere. Respondetur enim, plures hæreses in Ecclesia fuisse exortas, occasione scripturæ male intellectæ, quam occasione traditionum, quas hæretici communiter reieciabant, vt dictū dubio præcedenti. Et quemadmodum certa in Ecclesia auctoritas est, ad veras scripturas, ita etiam ad veras traditiones infallibiliter discernendas, vt dictum. Et quod nos illi hæretici olim Apocryphas & occultas quasdam Traditiones non scriptas iactarint, id legitimis traditionibus non magis præiudicat quam quod siue ijdem simul, siue ceteri communiter, scripturas pro suis erroribus falso venditarunt. Plura hac de re videri possunt, præter citatos, apud Martinum Peresiu Aialam tractatu proprio de Tradit. Albertum Pighium controuers. 12. & Stapletonum in opere de principijs fidei doctrinalibus, controuersia 7. lib. 12. & in Relect. de ijdem, controuers. 5. q. 5.